

İLİMİZ SINIRLARI İÇERİSİNDE BİYOGAZ TESİSLERİNDEN ÇIKAN SIVI MALZEMELERİN TARIM ARAZİLERİNE UYGULAMA USULLERİ TALİMATI

Manisa İli ve İzmir İli Kemalpaşa İlçesi sınırları içinde faaliyet gösteren Biyogaz tesislerinde Biyokütle ve atıkların geri kazanımı sonucu elde edilen biyogazın yakılması ile elektrik enerjisi üretilmektedir. Proseste enerji üretimi ile birlikte sıvı malzeme de oluşmaktadır. Bahsi geçen firmaların mevcut sıvı malzeme üretim kapasiteleri;

Ege Biyogaz Elektrik Üretim A.Ş. nin 110 ton/gün, Ecofer Gübre ve Enerji Üretim A.Ş. Manisa Şubesi 'nin 188 ton/gün, İzmir ilinde faaliyet gösteren EVB Biyogaz Enerji Üretim A.Ş.'nin 30 ton/gün dür.

Söz konusu firmaların ; sıvı malzemeleri tarım arazilerinde sıvı gübre amaçlı kullanılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanlığından alınan Tescil Belgesi bulunmaktadır.

Ancak son dönemlerde tarım arazilerine gübre olarak uygulanan sıvı malzemeler, uygulama yapılan alanların dışına, alıcı ortama doğrudan ya da dolaylı olarak ulaşarak çevre kirliliğine neden olmaktadır.

Bu bağlamda yukarıda belirtilen aksaklıkların yaşanmaması için İlimiz genelinde sıvı malzemelerin tarım arazilerine uygulanmasında aşağıda belirtilen hususlara riayet edilmesi gerekmektedir.

- 1- Biyogaz tesisi sıvı malzemelerinin yüksek miktarda tuz içermesi, toprakların çoraklaşmasına ve verimsizleşmesine neden olduğundan, bu zararların geri dönüşünün de mümkün olmaması nedeniyle, tesislere giren hammaddenin içeriğindeki tavuk gübresi oranının işletmeler tarafından tuzluluğun yüksek olmayacağı seviyelere düşürölmesi, bunun için İl Tarım Müdürlüğü laboratuvarınca 3 ayda bir numune alınarak analiz edilmesi,
- 2- Sıvı malzemelerin tarım arazilerine, mülk sahibinin yazılı izni olmadan kesinlikle uygulanmaması, arazi sahipleri ile **protokol yapılması**, yapılacak protokollerde; uygulanacak arazinin ada, pafta, parsel bilgileri, uygulanacak miktar, uygulama süresi, mülkiyet durumu, uygulama tarihi ve uygulama yapılacak vidanjör plaka bilgilerinin yer alması,
- 3- Arazi sahipleri ile yapılan protokol ile birlikte tarım arazilerinde uygulama detaylarının bilgilendirme amaçlı **7 gün önceden** Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, İlçe Tarım Müdürlüğüne ve İlçe Jandarma Komutanlıklarına gönderilmesi,
- 4- Zararlı madde (tuz,bor vb.) içermeyen biyogaz tesisi sıvı malzemelerinin tarımsal topraklara uygulanırken; işletmeden çıkan tankerden geniş borularla akıtılarak vahşice değil, **pulverize** sistemi ya da serpme vb. lateral sistem araçlarıyla, tarım arazi yüzeyinin tamamına homojen ince bir tabaka halinde uygulanması,
- 5- **Aynı tarım arazisine 2 yılda sadece bir kez uygulanması, Biyogaz tesisi sıvı malzemelerinin 1 dekar tarım arazisine en fazla 5 ton uygulanması,**
- 6- Dışarıdan taşeron yöntemiyle sıvı malzeme uygulamasının kiralık tankerlerle yapılması da; tanker sahibi şoförlerin az yakıt harcamak ve araçlarının yıpranmaması ya da fazla sefer yapmak istemeleri vb. gibi kaygılar içerisine girdikleri, bu nedenle de başına buyruk hareket ettikleri, disiplin altına alınamadıkları bilinmektedir. Söz konusu sebeplerle, bu işletmelerin 31.05.2025 tarihinden itibaren kiralama yöntemiyle tanker kullanımına son verilerek **firmaya ait tankerler ile taşıma yapılması**, sıvı

malzeme taşımada kullanılan tankerlere **GPS cihazlarının takılması**, ilgili kurum tarafından istenmesi durumunda paylaşılması,

- 7- Sıvı malzemeyi taşıyan araçlarla/tankerlerle kontaminasyona neden olabilecek başka türde atık, atıksu, kimyasal, vb. taşınmamasının sağlanması,
- 8- Tarım arazilerinde uygulamada koku sinek probleminin oluşmaması için gerekli önlemlerin alınması, ivedilikle tarım arazilerinin **uygulama sonrası işlenmesinin sağlanması**,
- 9- Sıvı malzemenin tarım arazilerine uygulanması aşamalarında, **tarla sahibinin de eşlik etmesi** (taşmalardan tarla sahibinin de sorumlu olacaktır), uygulama öncesi arazinin hazırlanmasına (taşmayı önleyici tedbirler sedde, bent vs.) ilişkin çalışmaların yapılması,
- 10- Özellikle yağışlı günlerde sıvı malzemenin tarım arazilerine uygulanmasında, yağışlarla birlikte alıcı ortama ulaşmaması için uygulamaların gerekli tedbirlerin alınarak asgari ölçüde yapılması,
- 11- İşletmeye giren hammadde (miktarı, nevi), çıkan malzeme miktarı, arazi sahipleriyle düzenlene izin belgeleri ve araç GPS kayıtlarının denetime açık ve takip edilebilir durumda tutulması,
- 12- Biyogaz tesislerinden çıkan sıvı malzemelerin tarım arazilerinde uygulamalarında, arazi sahipleri ile protokollerde sorun yaşanması, tesislerin lagünlerinin de depolama koşullarının yeterli olamaması durumunda, üretim prosesinde ve tesise kabul edilecek hammaddede azaltmaya gidilerek, uygulanamayacak miktarda sıvı malzemenin oluşmasının engellenmesi,
- 13- İlimiz sınırları **dışında biyogaz tesisi** olarak sıvı malzeme üretimi yapan firmaların İlimiz sınırları içerisinde uygulama yapmaması, ilgili firmanın uygulama yapıp yapmadığının İlçe Jandarma Komutanlığı tarafından takibinin yapılması gerekmektedir.

Manisa İlimiz genelinde, biyogaz tesislerinden çıkan sıvı malzemenin (sıvı gübre) tarım arazilerinde kullanılmasında/uygulanmasında ilgili kurum ve kuruluşların verdiği izinler ile yazımızda belirtilen hususlar doğrultusunda çalışmaların yürütülmesi, bu kapsamda gerekli hassasiyetin gösterilmesi hususunda olurlarınıza arz ederim.

Faik GÜROCAK
İl Müdürü

Uygun görüşle arz ederim.

09/05/2025

Nihat KAYNAR
Vali Yardımcısı

OLUR

09/05/2025

Vahdettin ÖZKAN
Vali